

Bayramlarımızı Nasıl Kutluyoruz

– Muzaffer 45 · 05 Kasım 2011

BAYRAMLARIMIZ

Kurban Bayramı : Bayramdan önceki günlerde başlar KURBANLIK alma telaşı.İnektir,dana veya düvedir,keçi yada koyun,hatta deve bile kesenler olur.Kurbanlık keçi,koyun ise tek aile için kesilir,büyükbaş hayvan ise birden çok aile içindir.Bu sayı kesilecek hayvanın irilik durumuna göre 2-3-4-5-6-7 .kişinin ortak olması ile kesilir. Bayram yaklaşırken ,yerleşim yerlerinin uygun alanlarına KURBANLIK hayvan pazarı kurulur.Pazarda teşhir edilen kurbanlık hayvanlar alıcılarına metedilerek,özellikleri verilerek anlatılır.Hayvanın ağızı açılarak bakılan dişlerden o hayvanın yaşı öğrenilir,elle sırt kısmı ve karın altı yoklanarak da tavlı olup olmadığı öğrenilir.Alicı beğendiği hayvanın sahibi ile pazarlığa başlar. "İste bakalım ağa bu hayvana uygun bir fiyat da alalım " sözü ile ellerin tutulup ,kollarla beraber sert ve serfi şekilde sallatılması,satıcının istediği rakamdan biraz inmesi (ikrâm etmesi) alıcının da verdiğiinden biraz daha artırması isteği ve ısrarlı bağrışmaların arasına giren başka birinin (miyanacı,arabulucu) iki tarafın söylediği fiatın ortası bir rakam önermesi ile biter kurban pazarlığı. "Hayrını gör,Güle güle harca" dilekleri karşılıklı söylenir.Çevrede bu olayı seyredenlerden de "Allah Kabül etsin" sözleri gelir kulaklara.Ortak alınan bu büyük baş hayvan Bayram gününe dek bir evde beslenir,masraflar ortadan karşılanır. Kesim aanına kadar bu hayvana iyi bakmak.,iyi davranmak,eziyet etmemek gereklidir.Koyun ve keçi alma işi Bayram sabahına,hatta 2.gününe dek sürer.Alınan kurbanlıklar çocukların sevip okşaması,ona ot-yonca ,su ve diğer yiyecekler vererek elleri ile beslemesi sağlanır.Çocuklar bu işi yaparken de içlerindeki acıma ve merhamet duygularının kabarması ile,bu hayvanın kesilmeyerek azat edilmesini isterler ana-babalarından. Kurbanlıklar alınmıştır,şimdi sırada evde bayram hazırlıkları var..Evin tepeden tırnağa temizliği,boya-badanasının yapılması,bozuk ve kırık eşya ve yerlerin bakım ve onarımı,bazı eşyaların yenilenmesi işleri en geç arife gününde sona ermeli..Bayramlık kıyafetler alınır,çocuklar bu konuda fazlaca talepkar ve ısrarlı olacaktır.Ama,en azından onlar memnun edilmelidir.Bayramda gelecek misafirler için yemek hazırlığı,yatacak yer ve temiz çarşafılı yatak,yorgan ve yastık hazırlığıda tamamlanmış olacaktır.Bayram şekeri,kolonya,kuru yemiş ve baklava da hazırlanmıştır. Bayramlık kına da kına kabı ile birlikte hazır vaziyette.. Bayram sabahında gerekli olan bıçak,satır,masat,ip,temizlik bezleri,et kütüğü (Yağrık),et konulacak kap-kacak,iş elbisesi,çengel ,et asma ipi ,deri için tuz,bolca sıcak ve soğuk su ve sabun,kan çukuru kazmak için kazma-kürek vs.bir gün önceden tam tekmil hazır edilir. Bayram sabahı erken kalkan erkekler bayram namazına gider,bayanlar da sabah kahvaltısı hazırlığı ile kurban kesimi için hazırlanan malzemelerin son kontrolünü yaparlar.Çocuklar da bayram sevinci ile erkence kalkmış,akşamdan başuclarına hazırladıkları cici bayram giysilerini giyerek ayna karşısına dikilmiş,kendilerini ve içlerindeki o tarifi mümkün olmayan bayram sevinçlerini seyrederek mutluluklarını saçıyorlar evin dört bir yanına.Namaz bitimi mezar (kabir ziyareti) ziyareti yapıp eve dönen erkekler ve evdekiler kahvaltı sofrasına oturmadan önce bayramlaşırlar.Anne,baba ve diğer büyüklerin elleri öpülür,Küçükler öpülerek bayram harçlıkları verilir.Kahvaltı sonrası baba iş elbisesini

giyer ,kurbanın kesimi malzemelerini alıp kesim yapılacak yere gider. O sabah mahallede gezen kasapların beyaz önlükleri, önce gözleri,yatırılınca da ayakları sıkıca bağlanan kurbanlık hayvanın boyun altına dayanan büyük ve keskin bıçak " Ya Allah Ya Bismillah !! " tekbiri ile kuvvetlice sürülür hayvanın gırtlığına,,Akan kanlar kafası yanına açılan çukura akar,Canı çıkan hayvanın derisi,kellesi yüzölüp tuzlanarak güneşe serilir.THK ye hibe edilir.Kesilen hayvanın parçalanması,parçalarının cins cins ayrılarak paylaşılması,taş atma yöntemi ile hisselerin kime ait olduğunu belirlenmesi işi epeyce bir zaman alacaktır.Etraf temizlanır,gereksiz sakatat ve atıklar bir çukura gömülür.Alet edevatlar yıkanıp temizlenir.Eller sıcak su ve sabun ile ovularak yıkanır. Kurban ortaklarından Vekâlet alıp kurbanı kesen kişi,kesimden hemen sonra iki reket kurban namazı kılar.Kurbanın kesildiği eve verilen et,acelece kavurma yapılır yanına hazırlanan diğer yiyeceklerle birlikte,kurban kesenlere öğle yemeği olarak ikram edilir. Yemekten sonra kurban ortakları helâlleşip,etlerini ve malzemelerini alarak evlerinin yoluna düşerler.Evde sabırsızlıkla et bekleyenler da aldıkları parçalardan yaptıkları kavurmaları iştahla ve coşku ile yemeye başlarlar. Gelin kızı olan aileye kurbanlık kınalı koç arefe günü yollanır.Boynuna ya da boynozuna asılan altın,başına bağlanan renkli poşu ya da allı eşarp koçun ,tüyüne sürülen aşı boyası ...Kurbanlık Koçu daha bir haybetli ve alımlı kılar.Yanında ,gelinkız ve ailesine yapılan BAYRAM DÜRÜSÜ nü taşıyan görevlinin tafrası da cabası.Kız evinden,kim bilir ne bahşişler alacaktır.Kurban eti üçe bölünür.Bir bölümü aile için,bir bölümü fakir-fukaraya dağıtılır,bir bölümü de kavurma,sızgıt,kıyma olarak çömleğe basılır, birazı da sucuk yapıp tavana sailır. . Kurban Bayramının ilk günü herkes kurban işi ile meşgul olduğundan,bayramlaşma işe akşama ya da ikinci,üçüncü güne kalmıştır.Sokaklar cıvil cıvil çocuk sesleri,renk renk giysiler içindeki kızları,oğlanların ellerine yakılmış bayram kınaları,kınalı ellerindeki şeker torbaları,diğer eli ile tuttuğu küçükk kardaşının elleri..Bir telâş,bir heyecan..Hepside bu günün verdiği mutluluğun dışı vurumu olsa gerek cıvil cıvil coşku içinde bu evden o eve koşturup dururlar.. Ne mutlu BAYRAM ÇOCUKLARINA..Her bayram günü görüp ,coşkuyla izlediğimiz bu sevimli Bayram Çocukları hepimize eski günlerimizi,eski bayram günlerimizi,hele de çocukluğumuzu yeniden yaşatırlar..BAYRAMLARIMIZ KUTLU İNSANLARIMIZ MUTLU OLSUN dileklerimle..

Şeker Bayramı (Ramazan Bayramı): Otuz günlük oruç tutmanın son günü olan AREFE günü bayram hazırlıklarının da bittiği gündür.Ev temizliği,düzeni,kıyafet hazırlığı,şeker,kolanya,çay kahve,limonata hazırlığı,Bayram Baklavası yapılmış şerbeti de dökülmüştür..Bayram sabahında Bayram Namazı ve çıkışında da kabir ziyareti,Kahvaltıdan önce ailde bayramlaşma başlar.Büyüklerin ellerinden,üçüklerin gözlerinden öpülüp,bayram harçlıkları ile Bayram Armanmağanları verilir,Çocuklar bayram gezip şeker toplama işine koyulur,diğerleri Bayram konuklarını ağırlar,bayram ziyaretlerine çıkarlar.Üç gün süren Ramazan Bayramı ; Görüşmelere,tanışmalara,barışmalara,hasta,yaşlı ziyaretlerine ,Yardımlaşmalara,dostluk ve sevgi bağlarının güçlenmesine neden olduğundan doyumsuz günler olurlar.. İki Bayram arasında düğün ve nişan yapmanın uğursuzluk getireceği inancı (!) yaygındır halk arasında.

Bütün günlerinizin BAYRAM GÜNLERİ SEVİNCİ ile sürmesini,Mutlu ve kaliteli yaşam içinde nice Bayramlar kutlamanızı çok istiyorum. BAYRAMINIZ KUTLU OLSUN

Muzaffer YILDIRIM